

GUIA DOCENT

MALALTIES AUTOIMMUNES I DE L'APARELL LOCOMOTOR

Coordinació: ORAN ESPUYS, JESUS MARIA

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	MALALTIES AUTOIMMUNES I DE L'APARELL LOCOMOTOR			
Codi	100578			
Semestre d'impartició	PRIMER QUADRIMESTRE			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Medicina	5	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRALAB	PRAULA	TEORIA
	Nombre de crèdits	1.2	0.8	4
	Nombre de grups	10	4	1
Coordinació	ORAN ESPUYS, JESUS MARIA			
Departament/s	MEDICINA I CIRURGIA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Veure apartat 1			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	CATALA CASTELLA			
Distribució de crèdits	Veure la fitxa general			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BOQUET ESTRUCH, DOLORS	dolors.boquet@udl.cat	2	
GOMEZ RIBELLES, ANTONIO JOSE	antonio.gomez@udl.cat	1,57	
ORAN ESPUYS, JESUS MARIA	jesusmaria.oran@udl.cat	4,97	
PORCEL PEREZ, JOSE MANUEL	josemanuel.porcel@udl.cat	1,85	
PORCEL PEREZ, JOSE MANUEL	josemanuel.porcel@udl.cat	,15	
PRATS GISPERT, LAURA	laura.prats@udl.cat	1,83	
SALO CUENCA, JOSE CARLOS	josecarlos.salo@udl.cat	2,5	
SEBASTIA VIGATA, ESTER	ester.sebastia@udl.cat	2,93	
SOLE FLORENDA, PAU	pau.sole@udl.cat	,9	
TARRAGONA FORADADA, JORDI	jordi.tarragona@udl.cat	,5	

Informació complementària de l'assignatura

1. Introducció a l'assignatura i contextualització dins de l'ensenyament

Les Malalties Autoimmunes i de l'Aparell locomotor és una matèria que s'imparteix durant el primer quadrimestre de cinquè curs.

En aquesta matèria es proporciona a l'estudiant els fonaments i coneixements per entendre, diagnosticar i plantejar el tractament de les malalties de l'aparell locomotor (tan les que tenen un tractament fonamentalment mèdic com les que tenen un tractament fonamentalment quirúrgic) i les principals malalties sistèmiques autoimmunes que poden afectar, entre altres, aquest òrgans i sistemes. També es tracten els aspectes d'anatomia patològica i de rehabilitació relacionats amb les malalties mencionades.

La matèria està integrada per dos grans blocs de continguts que han estat pensats i dissenyats de forma coordinada i que són:

I. Malalties reumatològiques i sistèmiques autoimmunes

II. Traumatologia, anatomia patològica i rehabilitació de l'aparell locomotor. A la vegada, aquests es divideixen en un total de 3 sub-blocs, denominats Bloc I: Traumatologia i cirurgia ortopèdica, Bloc II: Anatomia patològica de l'aparell locomotor i Bloc III: Rehabilitació de l'aparell locomotor.

La matèria s'estructura en 60 hores presencials, que corresponen a 50 hores de classe magistral en grup gran, i 6 seminaris en grups més petits (1/3 ò 1/4 part del total d'alumnes matriculats). S'estima una dedicació no presencial de l'estudiant de 100 hores

Totes les classes en grup únic i els seminaris (3 grups) son de 1 h de durada, excepte els seminaris de Traumatologia que son de 3 h .

El calendari d'exposició i discussió dels diferents temes a les classes i seminaris tracta de forma coordinada en el temps aspectes relacionats entre sí, però que, en la pràctica mèdica, son objecte de diferents especialitats (Reumatologia, Medicina Interna, Anatomia Patològica, Traumatologia i

Rehabilitació) i sovint requereixen un abordatge multidisciplinari. Per exemple, la rehabilitació de la patologia reumatològica i traumatològica, etc.

La metodologia docent està dirigida al desenvolupament de l'aprenentatge de l'alumne a través de classes teòriques o magistrals clàssiques i de seminaris en grup reduït amb la participació activa de l'estudiant. A banda, es pot valorar l'elaboració d'alguns treballs. Les exposicions, si s'escau, seran recolzades amb iconografia (diapositives i transparències) i presentacions amb ordinador (canó de projecció).

Objectius acadèmics de l'assignatura

2. Objectius d'aprenentatge

Els objectius d'aprenentatge estan relacionats amb les competències de la matèria.

En aquest sentit els objectius generals són:

1. Adquirir els coneixements teòrics i pràctics de les principals malalties autoimmunes i de l'aparell locomotor.
2. Diagnosticar i saber com tractar les malalties l'aparell locomotor més comunes que són motiu de consulta en assistència primària.
3. Reconèixer els símptomes i signes de les malalties autoimmunes multisistèmiques i de les malalties de l'aparell locomotor.
4. Establir la indicació i realitzar la interpretació de les proves diagnòstiques més utilitzades a l'àmbit de la reumatologia i la traumatologia, incloent l'examen anatomopatològic.
5. Conèixer els tractaments emprats pels especialistes pel tractament de les malalties autoimmunes multisistèmiques i les malalties de l'aparell locomotor.
6. Conèixer els recursos e indicacions per la rehabilitació de les malalties de l'aparell locomotor.

Competències

Competències Recollides al BOE 15 febrer 2008, Ordre Ministerial ECI/332/2008 92)

Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les principals patologies de l'aparell locomotor

- 99) Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les principals patologies del sistema immune
- 126) Anatomia patològica dels diferents aparells i sistemes
- 139) Farmacologia dels diferents aparells i sistemes
- 140) Fàrmacs analgèsics, antineoplàsics, antimicrobians i antiinflamatoris
- 150) Conèixer els fonaments de la rehabilitació, de la promoció de l'autonomia personal, de l'adaptació funcional de / a l'entorn, i d'altres procediments físics en la morbiditat, per a la millora de la qualitat de vida

Continguts fonamentals de l'assignatura

3. Programa de continguts i cronograma.

3.1.- Programa de continguts:

MALALTIES AUTOIMMUNES I DE L'APARELL LOCOMOTOR

Continguts
C30. Lupus eritematoso sistémico (I)
C31. Lupus eritematoso sistémico (II)
C32. Síndrome antifosfolípídico
C33. Esclerodermia
C34. Miopaties inflamatorias idiopáticas
C35. Síndrome de Sjögren. Vasculitis: generalidades
C36. Vasculitis de vaso grande y mediano
C37. Vasculitis de vaso pequeño
C26. Artritis Reumatoide (I)
C27. Artritis Reumatoide (II)
C41b. Altres malalties sistèmiques
C41c. Fibromiàlgia

C28. Espondiloartropaties (I)
C29. Espondiloartropaties (II)
C38. Artritis microcristal·lines
C39. Artritis infeccioses
C40. Malalties articulars degeneratives: osteoartritis
C41a. Malalties metabòliques: Osteoporosi i Paget
EXAMEN 1er BLOQUE
C43. Malalties del desenvolupament ossi
C44. Patologia òssia vascular. Osteonecrosis asèptica
C45. Infeccions de l'aparell locomotor: òssies i articulars
C46. Tumors primaris i metastàtics de l'aparell locomotor
<i>Sem 18. Infeccions articulars</i>
<i>Sem 19. Biomecànica i patologia traumàtica del raquis</i>
<i>Sem 20. Osteosíntesi: Principis i complicacions</i>
C47. Síndromes d'atrapament i compressió nerviosa. Síndrome compartimental
C48. Fractures patològiques
C49. Traumatismes articulars
<i>Sem 18. Infeccions articulars</i>
<i>Sem 19. Biomecànica i patologia traumàtica del raquis</i>
<i>Sem 20. Osteosíntesi: Principis i complicacions</i>
C50. Fractures als nens
C51. Patologia de la regió de l'espatlla a l'adult i al nen
C52. Patologia traumàtica del cinturó escapular i de l'húmer
C53. Patologia del colze a l'adult
<i>Sem 18. Infeccions articulars</i>
<i>Sem 19. Biomecànica i patologia traumàtica del raquis</i>
<i>Sem 20. Osteosíntesi: Principis i complicacions</i>
C54. Fractures i luxacions del colze i avantbraç
C55. Patologia del canell i ma
<i>Sem 21. Anatomia patològica dels tumors de parts toves</i>
C56. Fractures i luxacions de carp, metacarp i dits
<i>Sem 21. Anatomia patològica dels tumors de parts toves</i>
C57. Patologia de maluc al nen
C58. Patologia de maluc a l'adult
<i>Sem 21. Anatomia patològica dels tumors de parts toves</i>
C59. Patologia traumàtica de la pelvis
<i>Sem 21. Anatomia patològica dels tumors de parts toves</i>
C60. Patologia traumàtica del fèmur
C61. Patologia del genoll
C62. Fractures i luxacions de ròtula
C63. Lesiones lligamentoses i meniscals del genoll. Luxació del genoll
C64. Fractures de tibia
C65. Patologia del peu
C66. Patologia traumàtica del turmell i peu
C67. Patologia congènita i traumàtica de la columna vertebral
C68. Patologia dels eixos raquidis

C69. Patologia degenerativa del raquis
<i>Sem 22. Rehabilitació del politraumatisme i de la rigidesa articular</i>
C70. Anatomia patològica dels tumors òssis
<i>Sem 22. Rehabilitació del politraumatisme i de la rigidesa articular</i>
<i>Sem 23. Rehabilitació en les artroplàsties i en les amputacions d'extremitats inferiors</i>
C71. Rehabilitació d'àlgies d'origen vertebral, escoliosi idiopàtica i ajudes tècniques ortopèdiques
<i>Sem 23. Rehabilitació en les artroplàsties i en les amputacions d'extremitats inferiors</i>
<i>Sem 22. Rehabilitació del politraumatisme i de la rigidesa articular</i>
C72. Rehabilitació a la patologia reumatològica (AR i Espondilitis anquilosant)
<i>Sem 22. Rehabilitació del politraumatisme i de la rigidesa articular</i>
<i>Sem 23. Rehabilitació en les artroplàsties i en les amputacions d'extremitats inferiors</i>
<i>Sem 23. Rehabilitació en les artroplàsties i en les amputacions d'extremitats inferiors</i>
EXAMEN 2o BLOQUE
EXAMEN RECUPERACIÓN (Los 2 bloques juntos)

Eixos metodològics de l'assignatura

4. Programa detallat amb objectius específics de sub-bloc, classes i seminaris

Bloc I: Malalties reumatològiques i sistèmiques autoimmunes

OBJECTIUS GENERALS DEL BLOC I:

- Oriental el diagnòstic en un pacient que presenta símptomes articulars.
- Establir les indicacions i contraindicacions dels fàrmacs comunament utilitzats en Reumatologia: antiinflamatoris no esteroïdes, corticoides, immunosupressors, uricosúrics, teràpies biològiques.
- Diagnosticar i tractar l'artrosi.
- Conèixer el tractament de les principals causes de monoartritis: artritis sèptica i microcristal·lines.
- Avaluar i tractar una fibromiàlgia.
- Identificar els diferents tipus de espondiloartritis.
- Reconèixer les manifestacions articulars i extraarticulars de l'artritis reumatoide, així com els tractaments disponibles.
- Descriure les manifestacions clíniques principals i el tractament de les connectivopaties i vasculitis. Classes en grup únic:

Classes en grup únic:

Classes 1 i 2. Lupus eritematós sistèmic (I i II).

Objectius:

- Comprendre la patogènia de les malalties per dipòsit d'immunocomplexos.
- Reconèixer les principals manifestacions clíniques del LES: articulars, cutànies i renals.
- Enumerar els 17 criteris de classificació de la malaltia.
- Identificar els principals autoanticossos relacionats amb el LES i les seves implicacions diagnòstiques i pronòstiques: anti-dsDNA, anti-Ro, antifosfolípid.

- Establir un pla terapèutic per a les manifestacions lleus i greus de la malaltia: ús i indicacions de fàrmacs antipalúdics, corticoides i immunosupressors.
- Reconèixer els potencials problemes de l'embaràs en el LES: lupus neonatal, avortaments i us de medicacions.

Classe 3. Síndrome antifosfolipidic

Objectius:

- Nomenar els criteris de classificació de la síndrome antifosfolípid primari (SAFP).
- Conèixer les manifestacions trombòtiques i morbiditat gestacional que caracteritzen la malaltia.
- Reconèixer els diferents tipus d'anticossos antifosfolípid que poden determinar en el laboratori.
- Explicar el tractament dels pacients amb SAFP, tant asimptomàtics com simptomàtics, incloent a la dona gestant.

Classe 4. Esclerodèrmia.

Objectius:

- Definir l'esclerodèrmia limitada i difusa i indicar les seves principals característiques clínico-biològiques.
- Diferenciar entre fenomen de Raynaud primari i secundari a esclerodèrmia: el paper de la capilaroscòpia i de la determinació d'anticossos antinuclears.
- Reconèixer l'afectació esofàgica, pulmonar i renal de la esclerodèrmia.
- Enumerar el criteris de classificació de la malaltia.
- Descriure el tractament del fenomen de Raynaud, hipertensió pulmonar i fibrosi pulmonar associades a la malaltia.

Classe 5. Miopaties inflamatòries idiopàtiques

Objectius:

- Recordar els 4 tipus de miopaties inflamatòries idiopàtiques: dermatomiositis, polimiositis, miositis per cossos d'inclusió i miopatia necrosant immunomitjançada.
- Indicar les manifestacions cutànies patognomòniques i els símptomes musculars de la dermatomiositis.
- Reconèixer la relació entre dermatomiositis i neoplàsia
- Diferenciar les miopaties inflamatòries d'altres causes d'afectació muscular.
- Conèixer el paper de la biòpsia muscular per al diagnòstic definitiu de les miopaties inflamatòries.
- Proposar un tractament inicial per a les diferents miopaties inflamatòries.

Classe 6. Síndrome de Sjogren. Vasculitis generalidades

Objectius:

- Conèixer el criteris de classificació del Sd de Sjogren.
- Conèixer las manifestacions glandular i extraglandulars de la malaltia.
- Generalitats de les vasculitis

Classe 7. Vasculitis de vas gran i mitjà

Classe 8. Vasculitis de vas petit

Objectius C 7 i 8:

- Classificar les vasculitis segons la nomenclatura de consens internacional de Chapel Hill 2012.
- Reconèixer els símptomes de presentació i la necessitat de tractament urgent a l' arteritis de cèl·lules gegants.
- Enumerar les vasculitis associades amb anticossos anti-citoplasma de neutròfil (ANCA).
- Esbossar el tractament de les vasculitis ANCA-positives.
- Identificar les manifestacions clíniques de la malaltia de Bechet i conèixer les alternatives terapèutiques.

Classe 9. Altres malalties sistèmiques

Objectius::

- Conèixer el criteris diagnòstics de la malaltia de Still de l'adult.
- Reconèixer les manifestacions clíniques de la policondritis recidivant.
- Conèixer el aspectes clínics més rellevants de la malaltia relacionada amb IgG4.
- Enumerar el criteris diagnòstics de la febre mediterrània familiar.

Classes 10 i 11. Artritis reumatoide (I i II).

Objectius:

- Descriure les principals manifestacions clíniques articulars i extraarticulars.
- Entendre com es fa el diagnòstic d'Artritis Reumatoide.
- Reconèixer les principals complicacions com l'amiloïdosi.
- Conèixer el valor d'alguns paràmetres analítics com el Factor Reumatoide i els anticossos citrulinats.
- Diferenciar el tractament simptomàtic dels fàrmacs que frenen l'activitat de l'Artritis Reumatoide i explicar els seus efectes secundaris.

Classes 12 i 13 Espondiloartropaties (I i II)

Objectius:

- Definir el concepte d'Espondiloartropatia i la seva classificació.
- Conèixer les manifestacions clíniques i radiològiques de l'Espondilitis Anquilosant.
- Descriure el ventall de manifestacions clíniques de l'artritis psoriàsica.
- Entendre el concepte d'artritis reactiva i reconèixer la triada clínica que defineix la síndrome de Reiter.
- Establir el tractament a seguir en les espondiloartropaties.

Classe 14. Artritis microcristal·lines

Objectius:

- Diferenciar el concepte de gota i el de hiperuricèmia.
- Conèixer com es manifesten les artritis microcristal·lines.
- Identificar els cristalls d'urat monosòdic i de pirofosfat càlcic.
- Reconèixer les alteracions radiològiques típiques de la condrocalcinosi.
- Explicar el tractament de la hiperuricèmia i de la gota.

Classe 15. Artritis infeccioses

Objectius:

- Entendre el concepte d'infecció articular i les possibles vies de disseminació.
- Enumerar els agents infecciosos més freqüents com a causa d'infecció articular.
- Conèixer el concepte d'Espondilodiscitis.
- Identificar la forma de presentació de l'artritis tuberculosa, brucel·lar i gonocòcica.
- Definir el tractament antibiòtic i quirúrgic a seguir en la infecció articular.

Classe 16. Malalties articulars degeneratives: osteoartritis

Objectius:

- Definir l'artrosi i descriure la seva fisiopatologia.
- Descriure els principals factors predisposants per aquesta malaltia.

- Enumerar les manifestacions clíniques segons la localització de l'artrosi.
- Conèixer les imatges radiològiques acompanyants.
- Establir un pla terapèutic amb tractament mèdic i altres mesures generals.

Classe 17. Malalties articulars degeneratives: Hiperostosi anquilosant

Objectius:

- Definir descriure la seva fisiopatologia.
- Descriure els principals factors predisposants per aquesta malaltia.
- Enumerar les manifestacions clíniques segons la localització de l'artrosi.
- Conèixer les imatges radiològiques acompanyants.
- Diagnòstic diferencial
- Establir un pla terapèutic amb tractament mèdic i altres mesures generals

Classes 18 i 19. Malalties metabòliques: Osteoporosi i Paget

Objectius :

- Definir el concepte d'Osteoporosi i Osteomalàcia.
- Enumerar els factors que predisposen a l' Osteoporosi incidint en els més significatius.
- Explicar com es fa el diagnòstic d'Osteoporosi i la interpretació de la Densitometría òssia.
- Diferenciar el mecanisme d'acció dels diferents tractaments utilitzats per l'Osteoporosi i les seves particularitats pel que fa a formes d'administració i efectes secundaris.
- Reconèixer les alteracions radiològiques típiques de la Malaltia de Paget.

Classe 20. Fibromiàlgia.

Objectius:

- Definir la Fibromiàlgia.
- Conèixer les manifestacions clíniques de la Fibromiàlgia.
- Establir el criteris diagnòstics de Fibromiàlgia.
- Enumerar les possibilitats terapèutiques per aquesta malaltia.

BLOC II i III: Traumatologia, anatomia patològica i rehabilitació de l'aparell locomotor

Bloc II: Traumatologia i anatomia patològica de l'aparell locomotor

OBJECTIUS GENERALS DEL BLOC II:

L'objectiu general es conèixer les malalties de l'aparell locomotor, tan en l'aspecte diagnòstic com terapèutic.

1. Orientació sindròmica general.
2. Coneixement de la fisiologia i biologia òssia i articular i de la biomecànica de l'aparell locomotor.
3. Coneixement de les diferents patologies, tan les traumàtiques com les ortopèdiques.
4. Coneixement general dels mecanismes de reparació de les estructures de l'aparell locomotor. Estudi general de les fractures.
5. Coneixement dels mètodes complementaris del diagnòstic, els seus principis i les seves indicacions.
6. Coneixement de les diverses terapèutiques utilitzades a l'aparell locomotor i planificació del tractament més adequat a cada situació clínica.

Classes teòriques:

Classe 21. Malalties del desenvolupament ossi

Conèixer les diferents patologies congènites o no que afecten al desenvolupament ossi: Displàsies, Disòstosis i Distròfies.

- Classificació.
- Simptomatologia.
- Patofisiologia.
- Genètica.
- Simptomatologia
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial.
- Opcions de tractament.
- Pronòstic. Classe

Classe 22. Patologia òssia vascular. Osteonecrosi asèptica

Aproximació a les malalties per patologia vascular que afecten als ossos.

- Fisiopatologia.
- Simptomatologia.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries.
- Opcions de tractament.
- Pronòstic i seqüeles.

Classe 23. Infeccions del aparell locomotor: Òssies i articulares

Estudi de les possibles infeccions que afecten al sistema locomotor.

- Mecanismes de contagi i transmissió.
- Gèrmens més freqüents.
- Simptomatologia.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial.
- Tractament antibiòtic.
- Opcions de tractament quirúrgic.
- Indicadors de gravetat.
- Pronòstic i seqüeles.

Classe 24. Tumors primaris i metastàtics de l'aparell locomotor

Identificació i estudi de les lesions tumorals de l'aparell locomotor.

- Fisiopatologia.
- Identificació de benignitat o malignitat. Avaluació de proves complementàries.
- Simptomatologia.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Característiques específiques de cada tumor.
- Opcions de tractament.
- Pronòstic.

Classe 25. Síndromes d'atrapament i compressió nerviosa. Síndrome compartimental

Conèixer les principals síndromes d'atrapament nerviós. Aproximació a la síndrome compartimental.

- Record anatòmic.
- Fisiopatologia.
- Simptomatologia.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial.
- Opcions de tractament conservador i quirúrgic
- Patogènia de la síndrome compartimental. Diagnòstic. Tractament quirúrgic d'urgència.

Classe 26. Fractures patològiques

Estudi de les fractures patològiques.

- Fisiopatologia.
- Característiques especials d'aquestes fractures
- Simptomatologia.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Estudi de les diferents tècniques d'imatge.
- Opcions de tractament.
- Pronòstic.

Classe 27. Traumatismes articulars

Descripció de les lesions articulars.

- Fisiopatologia i patogènia.
 - Simptomatologia.
 - Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Característiques radiològiques.
 - Opcions de tractament. -
- Seqüeles.

Classe 28. Fractures als nens

Conèixer les principals fractures infantils.

- Fisiopatologia i característiques especials dels nens.
- Simptomatologia.
- Diagnòstic. Avaluació de proves complementàries.
- Opcions de tractament conservador. Criteris quirúrgics.
- Evolució a l'adult.

Classe 29. Patologia de la regió de l'espatlla a l'adult i al nen

Aproximació a les malalties de l'espatlla en el nen i l'adult, tant les òssies com les de les parts toves.

- Record anatòmic.
- Simptomatologia.
- Maniobres exploratòries.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries.
- Opcions de tractament.

Classe 30. Patologia traumàtica del cinturó escapular i de l'húmer

Aproximació a les malalties traumàtiques de la cintura escapular y de l'humer.

- Classificació.

- Simptomatologia.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries.
- Opcions de tractament.
- Pronòstic i seqüeles.
- Artroplasties de l'espatlla.

Classe 31. Patologia del colze a l'adult

Aproximació a les malalties del colze, tant les òssies com les de les parts toves.

- Record anatòmic.
- Simptomatologia.
- Maniobres exploratòries.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries.
- Opcions de tractament.

Classe 32. Fractures i luxacions del colze i l'avantbraç

Conèixer les malalties traumàtiques del colze i avantbraç.

- Classificació.
- Simptomatologia.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries.
- Opcions de tractament. Complicacions.
- Pronòstic i seqüeles.
- Artroplasties de colze.

Classe 33. Patologia de canell i ma

Aproximació a les malalties del canell i ma, tant les òssies com les de les parts toves.

- Record anatòmic.
- Vascularització del canell.
- Simptomatologia.
- Maniobres exploratòries.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries.
- Opcions de tractament.
- Seqüeles.

Classe 34. Fractures i luxacions de carp, metacarp i dits

Conèixer les malalties traumàtiques del carp, metacarp i dits.

- Classificació.
- Simptomatologia.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries.
- Opcions de tractament.
- Pronòstic i seqüeles.

Classe 35. Patologia de maluc al nen

Conèixer les malalties de maluc al nen.

- Record anatòmic. Vascularització del cap femoral.
- Classificació.
- Simptomatologia.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries.
- Opcions de tractament. Complicacions.
- Pronòstic i seqüeles.

Classe 36. Patologia de maluc a l'adult

Conèixer les malalties de maluc a l'adult.

- Fisiopatologia.
- Simptomatologia.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries.
- Opcions de tractament.
- Pronòstic i seqüeles.
- Artroplasties de maluc.

Classe 37. Patologia traumàtica de la pelvis

Aproximació a la patologia traumàtica de la pelvis.

- Record anatòmic.
- Mecanismes de producció.
- Classificació.
- Simptomatologia
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries.
- Opcions de tractament.
- Complicacions específiques.
- Pronòstic i seqüeles.
- Pacient politraumatitzat.

Classe 38. Patologia traumàtica del fèmur

Aproximació a les fractures femorals.

- Record anatòmic. Vascularització del cap del fèmur.
- Classificació.
- Simptomatologia.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries.
- Opcions de tractament. Aproximació als diferents sistemes de fixació.
- Pronòstic, complicacions i seqüeles.
- Artroplasties de maluc.

Classe 39. Patologia del genoll

Aproximació a les malalties del genoll.

- Record anatòmic.
- Fisiopatologia.
- Simptomatologia.

- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries.
- Opcions de tractament.
- Pronòstic i seqüeles.
- Artroplasties de genoll.

Classe 40. Fractures i luxacions de ròtula

Conèixer les malalties traumàtiques de la ròtula.

- Record anatòmic.
- Classificació.
- Simptomatologia.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries.
- Opcions de tractament.
- Pronòstic, complicacions i seqüeles.

Classe 41. Lesions lligamentoses i meniscals del genoll. Luxació del genoll

Aproximació a les lesions dels lligaments i meniscs del genoll.

- Record anatòmic.
- Fisiopatologia.
- Simptomatologia. Maniobres exploratòries.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries.
- Opcions de tractament.
- Pronòstic i seqüeles.
- Estudi de la luxació del genoll. Mecanismes, gravetat, complicacions i tractament.

Classe 42. Fractures de tibia

Aproximació a les fractures tibials.

- Record anatòmic
- Classificació.
- Simptomatologia.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries.
- Opcions de tractament. Aproximació als diferents sistemes de fixació.
- Pronòstic, complicacions i seqüeles.

Classe 43. Patologia del peu

Aproximació a les malalties del peu.

- Record anatòmic.
- Fisiopatologia.
- Simptomatologia. Deformatats dels peus (pla, bot, cavus, etc.). Patologia degenerativa (hallux valgus, metatarsalgia, etc.)
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries. Paràmetres radiogràfics.
- Opcions de tractament.
- Pronòstic i seqüeles.

Classe 44. Patologia traumàtica del turmell i peu

Conèixer les principals malalties traumàtiques del turmell i el peu.

- Record anatòmic.
- Classificació. Fractures mal·leolars, retropeu, avantpeu.
- Simptomatologia.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries.
- Opcions de tractament. Aproximació als diferents sistemes de fixació.
- Pronòstic, complicacions i seqüeles.

Classe 45. Patologia congènita i traumàtica de la columna vertebral

Estudi de la patologia congènita del raquis.

- Record anatòmic.
- Biomecànica vertebral.
- Desenvolupament de la columna vertebral.
- Malformacions congènites.
- La patologia traumàtica s'aborda de forma extensiva en un seminari a part (seminari 19).

Classe 46. Patologia dels eixos raquidis

Estudi de la patologia dels eixos raquidis.

- Paràmetres anatòmics.
- Biomecànica i estabilitat vertebral.
- Descripció de les principals malalties: Cifosi, escoliosi i listesi.
- Classificació.
- Simptomatologia.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries.
- Paràmetres radiològics.
- Opcions de tractament conservador i quirúrgic
- Pronòstic, complicacions i seqüeles.

Classe 47. Patologia degenerativa del raquis

Aproximació a la patologia degenerativa de la columna vertebral.

- Descripció de les principals malalties: Hèrnia discal, espondilolistesi degenerativa i canal estret.
- Classificació
- Simptomatologia.
- Exploració neurològica específica tant de columna lumbar com cervical.
- Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Avaluació de proves complementàries.
- Opcions de tractament conservador i quirúrgic - Pronòstic, complicacions i seqüeles.

Classe 48. Anatomia patològica dels tumors ossis

Objectius:

- Conèixer els principals aspectes morfològics i mecanismes patogènics dels tumors formadors d'os : osteoma, osteoma osteoide i osteosarcoma.
- Conèixer els principals aspectes morfològics i mecanismes patogènics dels tumors formadors de cartílag : osteocondroma, condroma i condrosarcoma.
- Altres tumors ossis : sarcoma de Ewing.

Seminaris:

Sem 1. Infeccions articulars (3h).

Objectiu: Conèixer el maneig de les infeccions de les articulacions. Valoració de la seva gravetat i els criteris per fer un abordatge quirúrgic.

Sem 2. Biomecànica i patologia traumàtica del raquis (3h).

Objectiu: Conèixer les malalties traumàtiques del raquis, tant fractures com luxacions. Valorar els criteris d'estabilitat i gravetat, així com especificar una classificació i les indicacions quirúrgiques. Estudi de les lesions neurològiques que produeixen els traumatismes i la valoració del pacient lesionat medul·lar.

Sem 3. Osteosíntesi: Principis i complicacions (3h).

Objectiu: Conèixer els diferents sistemes d'osteosíntesi pel tractament de la patologia de l'aparell locomotor, així com les avantatges i inconvenients de cada un d'ells. Principis d'aplicació dels sistemes i errors més habituals en la seva utilització.

Sem 4. Anatomia patològica dels tumors de parts toves (1h).

Objectius: Característiques morfològiques dels tumors de teixit adipós, teixit fibrós, tumors fibrohistiocítics, de múscul esquelètic, de múscul llis i sarcoma sinovial.

Bloc III: Rehabilitació de l'aparell locomotor

OBJECTIUS GENERALS DEL BLOC III:

Introduir l'assignatura de Medicina Física i Rehabilitació de forma integrada en les assignatures troncales comunes amb l'especialitat, per poder donar a l'alumne del Grau de Medicina la visió conjunta de la patologia tractada i analitzar els diversos programes específics de tractament en Rehabilitació, per a les patologies més destacades i amb més incidència.

Classes teòriques:

Classe 49. Rehabilitació d'àlgies d'origen vertebral, escoliosi idiopàtica i ajudes tècniques ortopèdiques

Objectius: Orientar la etiologia, conèixer les pautes de tractament tant farmacològic com de cinesiteràpia i electroteràpia i les mesures de prevenció de les àlgies d'origen vertebral. Descriure l'avaluació, seguiment i tractament conservador de l'escoliosi idiopàtica juvenil. Conèixer les diverses ajudes tècniques ortopèdiques que faciliten el tractament i milloren la funcionalitat dels pacients.

Classe 50. Rehabilitació a la patologia reumatològica (AR i Espondilitis anquilosant)

Objectius: Amb la finalitat d'incidir en l'afectació multisistèmica i en la discapacitat que genera, descriure el tractament de cinesiteràpia, rehabilitació respiratòria i teràpia ocupacional amb les adaptacions ortopèdiques que milloraran la funcionalitat, l'ergonomia articular i la independència per les activitats de la vida diària.

Seminaris:

Sem 5. Rehabilitació del politraumatisme i de la rigidesa articular

Objectius: Presentació de casos clínics de pacients amb politraumatisme on s'evidenciarà la complexitat del seu tractament inicial i de les seqüeles articulars i neurològiques que comporten, s'incidirà de forma pràctica en l'objectiu de minimitzar el dèficits presents i evitar les lesions sobreafegides a la lesió inicial amb el tractament de cinesiteràpia, teràpia ocupacional i les ortesis necessàries.

Sem 6. Rehabilitació en les artroplasties i en les amputacions d'extremitats

Objectius: Presentació de casos clínics de pacients amb artroplasties de maluc, genoll i espatlla. Valoració del pacient amputat (tractament del munyo, aparatges ortopèdics, col·locació i cura dels mateixos. Adaptabilitat i reincorporació a la vida normal).

Sistema d'avaluació

5. Avaluació dels aprenentatges:

5.1.- Exàmens (3 exàmens):

* 1er examen: BLOC I:

- Tipus test:
- 40 preguntes (20 preguntes de reumatologia i 20 preguntes de malalties sistèmiques).
- 4 opcions de resposta possibles.
- Només 1 opció de resposta correcta.
- Temps: 1 minut per pregunta.
- Les respostes contestades erròniament descompten 0.25 punts.

*2on examen: BLOC II i III:

- Tipus test.
- 100 preguntes (85 de traumatologia, 5 d'anatomia patològica i 10 de rehabilitació).
- 4 opcions de resposta possibles.
- Només 1 opció de resposta correcta.
- Temps: 1 minut per pregunta.
- Les respostes contestades erròniament descompten 0,25 punts.

* Examen de recuperació: BLOC I, BLOC II o els dos a l'hora

- BLOC I: 20 preguntes curtes escrites (10 de reumatologia i 10 de malalties sistèmiques). 2 minuts per pregunta.
- BLOC II i III (Trauma, RHB i AP): 5-10 preguntes curtes i a continuació defensa oral de l'exàmen realitzat

No s'aprovarà un examen si no es treu al menys una qualificació de 5 o més de cada sub-bloc, fàcilment identificables a cada examen (I i II).

La nota final de l'assignatura serà una mitjana de les obtingudes entre els dos exàmens (40% del bloc I i 60% del BLOC II i III)

Les notes dels sub-blocs continguts als 2 exàmens son recuperables a l'examen de juny-juliol, tan conjuntament (si els exàmens de tots els sub-blocs s'han suspès), com independentment (presentant-se exclusivament als sub-blocs amb exàmens suspesos amb menys de 5). En aquest examen de recuperació no es farà mitjana entre els blocs, per tant si es suspén un bloc es suspén tota l'assignatura

5.2.- Avaluació continuada (es valorarà l'assistència als seminaris i la realització d'algún treball sobre la assignatura, per tal d'arrodonir la nota final):

5.2.1. Assistència a les activitats programades:

Al començament del curs es detallarà quina és l'assistència mínima exigida

- Traumatologia: assistència als seminaris (II).
- Anatomia patològica: assistència als seminaris (II).
- Rehabilitació assistència als seminaris (III).

5.2.2. Realització d'un treball (opcional):

Les activitats d'avaluació continuada, per definició, no son recuperables. Per tant, les qualificacions obtingudes a les mateixes durant el curs no es poden modificar.

La qualificació resultant de l'avaluació continuada només es tindrà en compte si s'aproven tots els exàmens dels sub-blocs amb un 5 o més.

Encara que la nota final de l'assignatura sigui ≥ 5 , no es considerarà aprovada globalment si no s'ha superat de forma independent l'examen de cada sub-bloc amb un 5 o més. Tampoc es considerarà aprovada globalment amb un "No Presentat" en qualsevol dels blocs. Per aprovar l'assignatura la nota final ha de ser ≥ 5 .

5.3.- Dates d'avaluació:**Barem de qualificació:**

0,00 - 4,99: SUSPENS
 5,00 - 6,99: APROVAT
 7,00 - 8,99: NOTABLE
 9,00 - 10,00: EXCEL·LENT

Bibliografia i recursos d'informació**ANATOMIA PATOLOGICA**

Cotran RS, Kumar V, Collins T. Patología Estructural y Funcional (6a edició). McGraw-Hill, Madrid, 1999

Elder D et al. Lever's Histopathology of the skin. Lippincott-Raven Herrera Ceballos E, Moreno Carazo A, Requena Caballero L, Rodriguez Peralto JL.

Dermatopatología: Correlación clínico-patológica, Área Científica Menarini. Código: NER-309. (Nota: Disponible on-line, en el link: <http://www.menarini.es/profesionales-de-la-salud/biblioteca/fondo-documental-propio/48-libros/328-dermatopatologia-correlacion-clinico-patologica.html>)

Kumar V, Abbas AK, Aster JC ROBBINS PATOLOGIA HUMANA (9ª EDICIÓN) Elsevier España 2013

Kumar, Cotran, Robbins. Patología Humana, 1997.

Mac Sween RNM and Whaley K. Patología de Muir. Ed. Interamericana McGraw-Hill, 1995.

Pardo FJ. Anatomía Patológica. Mosby/Doyma, Madrid, 1997.

Rubin E. Pathology. JB Lipincott Co, 1988.

Stevens A, Lowe J. Anatomía Patológica. Harcourt, Madrid, 2000.

Weedon D. SKIN Pathology. Churchill Livingstone Cooke RA, Steward B. Atlas de Anatomía Patológica. Doyma, 1989.

Doerr W, Schumann G, Ule G. Atlas de Anatomía Patológica. Salvat, 1976.

Lefkowitz JH. Atlas de Histopatología. Doyma, 1992. [http:// www.acmcb.es/societats/Anatomia](http://www.acmcb.es/societats/Anatomia)

REUMATOLOGIA I MALATIES AUTOIMMUNES

Manual SER de diagnóstico y tratamiento de las enfermedades reumáticas autoinmunes sistémicas. Sociedad Española de Reumatología, 2014.

Fauci AS, Langford CA, eds. Harrison's Rheumatology, 3rd ed. New York: MacGraw Hill, 2013.

Farreras/Rozman. Medicina Interna. 17ed. Barcelona: Elsevier, 2012

TRAUMATOLOGIA

Lecciones básicas en cirugía ortopédica y traumatología. I. Proubasta (Ed.). Editorial Permanyer. Barcelona, 2007.

Manual de cirugía ortopédica y traumatología (2ª edición). F. Farriol (Ed.). Editorial Panamericana SA. 2010.

Introducción a la traumatología y cirugía ortopédica (1ª edición). L. Munuera. (Ed.). Editorial Interamericana-McGraw-Hill. 1996.

Principales procedimientos en cirugía ortopédica y traumatología + expertconsult. VV AA. Editorial Elsevier España SA. 2016.

Cirugía ortopédica y traumatología (3ª edición). Alberto Delgado Martínez. Editorial médica panamericana. 2015.

Manual SECOT de cirugía ortopédica y traumatología. VV AA. Editorial médica panamericana. 2003.

Conceptos básicos de ortopedia infantil (2ª edición). J. Minguella. Majadahonda (Madrid). Editorial Ergon, D. L. 2001.

Exploración física de la columna vertebral y las extremidades. S. Hoppenfeld. (Ed.). Editorial Manual Moderno. 2002.

Mc Rae. Traumatología. Tratamiento de las fracturas en urgencias (3ª ed.) Editorial Elsevier.

Traumatologia y ortopedia (Sociedad Española de Cirugía Ortopédica y Traumatología). Editorial Elsevier

REHABILITACIÓ

FRONTERA W.R., DeLISA J.A., GANS B.M., ROBINSON L.R., WALSH N.E., BASFORD J.R.: DeLisa's Physical Medicine and Rehabilitation: principles and practice. Philadelphia: J.B.Lippincott, 2010.

WATSON T: Electroterapia. Práctica basada en la evidencia. 2009.

Ed. Elsevier ZAMBUDIO R: Prótesis, ortesis y ayudas técnicas. Jano, 2009.

Ed. Elsevier. BROTZMAN, S.B.: Rehabilitación ortopédica clínica. 2012.

Ed. Elsevier. ÁLVAREZ M., AGUILAR J.J., LLOPART N., MILLÁN L.: Evaluación de la escoliosis idiopática juvenil y del adolescente. Rehabilitación (Madr). 2009;43(06):270-4

HANDELMAN S., CARROLL L., CASSIDY D., SCHUBERT J., NYGREN A. : The bone and joint decade 2000-2010 task force on neck pain and its associated disorders. Spine. 2008; 33: S 5-7

PALOMINO B., JIMÉNEZ L., FERRERO A.: El dolor lumbar en el año 2009. Rehabilitación (Madr). 2010;44:69-81.

Monográfico. Papel del ejercicio en Rehabilitación Reumatológica. Rehabilitación (Madr) 2003, 37 (6), pp 303-400

KAELIN D., OH T., LIM P., BRANDER V., BIUNDO J.: Rehabilitation of Orthopedic and Rheumatologic disorders. 4 Musculoskeletal Disorders. Arch Phys Med Rehabil . 2000, 81 (3 suppl), pp s-73-77